

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXI. De his quae Alexandriae contigerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

erga Deum amorem debito semper honore venerati sunt, & hactenus venerantur. Sed de his satis.

Α εἰς ἡμᾶς ἔσωζόν τε καὶ ἀποσώζουσι σέας.
ταῦτα μὲν ταῦτη.

С А Р У Т XX.

*De epistolis heortasticis Dionysii, in quibus
& canonem Paschalem tradit.*

Huc refer
Niceph.
l. 6. c. 18.

P Ræter supradictas epistolas, idem Dionysius Paschales illas quas habemus epistolas tunc temporis conscripsit: encomia in illis & panegyricos sermones de Paschali festo contexens. harum unam Flavio nuncupavit; alteram Domitio ac Didymo. In qua probans festum Paschæ diem non nisi post æquinoctium vernali celebrari oportere, octo annorum canonem publicavit. Aliam quoque epistolam ad compresbyteros Alexandrinæ ecclesiæ, itemque alias ad diversos scripsit epistolas, easque grassante adhuc persecutionis furore.

С А Р У Т XXI.

De his quæ Alexandria contigerunt.

Huc refer
Niceph.
l. 6, c. 19.

Huc refer
Nieceph.
l. 6, c. 19.

Post hæc pace vix dum restituta,
Alexandriam regressus est. Ve-
rùm cùm seditio bellumquæ rursus illic
exortum fuisset, adeo ut ipse univer-
sos ejus urbis fratres, utpote in alter-
utram seditionis partem distractos al-
loqui non posset; iterum ipso Paschæ
die ex urbe Alexandria, tanquam ex-
torris eos per literas alloquitur. Sanè
in altera Paschali epistola quam pau-
lò post ad Hieracem unum ex Ægy-
pti episcopis exaravit, de seditione
illa quæ tunc temporis Alexandria
commota est, mentionem facit his ver-
bis: Quid verò mirum, si grave ac
difficile mihi est homines longius re-
motos vel per epistolas alloqui, cum
nec mecum ipse colloqui, nec a-
nimæ meæ consulere facili possim.
Etenim ad mea ipsius viscera; ad con-
tubernales & unanimes fratres ejul-
demque ecclesiæ municipes, missis
epistolis opus habeo; easque quomo-
do transmittam vix reperio. Facilius
enim quis, non dicam extra fines pro-
vinciæ, sed ab Oriente ad Regionem
Occidentis ultimas commeari possit,
quàm ex ipsa urbe Alexandria Ale-
xandriam pergere. Quippe vasta il-
la & invia solitudine quam Israëlita
duabus ætatibus peragraverunt,
vastior magisque invia est me-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'

Περὶ τῶν ἱερταστικῶν Διονυσίου ὁπισθοῶν, ἵνα ἐν αὐτοῖς
Πάσα κατανίξῃ.

Ο γε μὴν Διονύσιος πρὸς ταῖς δηλοῦ-
 σαις Ἀπριολαῖς αὐτῆς, ἐπὶ καὶ τὰς Φεβ-
 ρῦας ἑορταστικὰς τὸ τιμικαὺτα σωματικῶς
 πανηγυρικώτερος ἐν αὐταῖς θεῖ τ' ἐτ' Πα-
 χα ἑορτῆς ἀνακινῶν λόγους. τέττοντι μὲν
 Φλαοῦ ὡς εὐσεβῶς αἰτῆσιν ὃ Δομετίου καὶ Δ-
 δύμῳ ἐν ἧ καὶ κανόνα ἐκτίθειαι ὀκταστο-
 δῶ, ὅπ, μὴ ἄλλοτε ἢ μὲν τὴν ἑαρινὴν ἰσχυ-
 εῖαν προσήκοι τὴν τ' Παχα ἑορτὴν ἐπιτελε-
 παισαμῦρῳ πρὸς ταύταις καὶ ἄλλων τι-
 καλ' Ἀλεξάνδρειαν συμπρὸς εὐλοῖς ὀπ-
 λην διαχαράσκει. ἐτέροις τε ὁ μὲ διαφόρους
 ταύτας ἐπ' τῷ διωγμῷ συνεῖς ὦτ' .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ΄

Περί τῶν Ἀλεξανδρείᾳ συμβάντων.

C Ε Πιλατέσης ἡ ὅσον ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ, ἐπει-
 μὲν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν· πάλιν δὲ
 ταῦθα σάσεως καὶ πολέμου συστάντες, ὡς ἐκ
 τῆς αὐτῆς τῆς καὶ τὴν πόλιν ἀπαίτας ἀνά-
 φες εἰς ἑκάτερον τῆς σάσεως μέρῳ διηγε-
 νες Ἰπποκρίτην αὐτὸς ἐν τῇ τῇ Παύλῳ ἐπι-
 ὡπέρ τις ὑπερόκειος ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀλεξ-
 δρείας διὰ γραμμάτων αὐτοῖς ὁμιλεῖ καὶ
 ρακι ἡ μεταστάτα τῆς καὶ Ἀγνῆστοι ἐπι-
 πῶ ἑτέραν ἐοραστικὴν ἐπιστολὴν γράφω, τῇ
 καὶ αὐτὸν τῶν Ἀλεξανδρέων σάσεως μνη-
 νεύει διατέτων ἐμοὶ ἡ θαυμαστὸν εἰς
 τὰς πορρωτέρω παροικῆσας χαλεπὸν τὸ
 δι' ἐπιστολῶν ὁμιλεῖν, ὅτε καὶ τὸ πρὸς ἐμαυ-
 τὰς μοι διαλέγεσθαι καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ συμ-
 λεύεσθαι, καθέστηκεν ἀπορροή, πρὸς γὰρ ταῦτα
 αὐτὴ σπλάγχνα τῆς ὁμοσκηνῆς καὶ συμ-
 χης ἀδελφῆς καὶ τῆς αὐτῆς πολιτίας ἐκεί-
 νης, ἐπιστολμαίων δέ μοι γραμμάτων ἐπι-
 ταυθ' ὅπως διαπεμφαίμην ἀμύχανον φαι-
 νείμην, βῶρον γὰρ ἂν τις ἐχ' ὅπως εἰς τὴν ὑπε-
 ρειον, ἀλλὰ καὶ ἀπ' ἀναστροφῶν ἐπὶ δυσμα-
 ρειωθεῖν, ἢ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἀ-
 λεξανδρείας ἐπέλθοι, τῆς γὰρ ἐρήμης τῇ πόλιν
 καὶ ἀπειρῶς ἐκείνης, ἣν ἐν δυοῖν χρεαῖς διὰ
 σεν ὁ Ἰσραήλ, ἀπειρῶ· μᾶλλον καὶ δεύ-
 ρον

GALLIENUS.

[illegible]

A dia urbis platea. Portus autem illi tranquilli & placidi, imaginem exhibent maris illius, quod olim scissum ac duorum inlar parietum utrimque firmatum, Israëlitis quidem transitum præbuit; Ægyptios verò in ipso calle submersit. Nam ob crebras hominum cædes ibi perpetratas, maris cuiusdam rubri instar fuerunt. Qui verò civitatem ipsam alluit fluvius, interdum quidem aridior visus est & squalidior fiticulosâ illâ folitudine, per quam iter facientes Israëlita tanta oppressi sunt siti, ut adversus Mosem vociferari non desinerent, quoad virtute illius qui solus mirabilis facit, ex prærupta rupe aqua ipsis ad potum effluxit. Interdum verò tantoperè exundavit, ut circumsitæ regioni viisq; & agris omnibus superfluis, aquarum diluvium cuiusmodi temporibus Noe accidit, minari videretur. Ceterum cædibus & cruore, & submersio-nibus hominum continuis inquinatus evolitur; qualis olim à Mose præstitus est Pharaoni, in sanguinem conversus ac foetidus. Quenam igitur unda lu-strare poterit aquam qua omnia pur-gantur? Quomodo vastus ille nec ho-minibus permeabilis Oceanus, hoc a marum pelagus unquam absterferit.

C Aut quomodo ingens ille fluvius qui ex Edem profluit, etiamsi quatuor illos in quos dividitur alveos in unum Geonis alveum transfundat, tantam hanc abluet sanlem? Ecquando scelestissimis undecumque vaporibus obnubilatus aër, purus tandem serenusque redde-tur? Huiusmodi enim halitus ex terra; ex mari venti: ex fluminibus auræ: ex portubus fulgines spirant, ut tabescen-tium in omnibus subiacentibus ele-mentis cadaverum sanies pro rore sit. Et posthæc mirantur & ambigunt homi-nes, undenam continuæ pestes; unde-nam graves morbi, omnisque generis labes, & multiplices variique hominum interitus: quid causæ sit, cur urbs maxi-ma tantum civium numerum amplius non ferat, etiamsi ab ipsis infantibus ad decrepitos usq; senes numerentur, quot antea crudos senes sic vocatos aluit. Ve-rum tunc temporis adeo plures erant quadragenarii, & supra hos usque ad se-ptuagesimum ætatis annum progressi: ut numerus eorum nunc expleri nō possit, adscriptis licet & in album relatis ad an-nonam ex publico accipiendam his qui quatuordecim annos nati sunt, usque ad octogenarios. Et qui specie ipsa adole-

L l ii

scutuli sunt, æquales quodammodo nunc facti sunt eorum qui olim senes erant. Cumque in terris humanum genus tantoperè imminutum & consumptum videant, augeſcente indies & crescente ipsorum exſcidio non intremiſcunt.

CAPUT XXII.

De morbo qui tunc temporis graſſatus eſt.

Huc refer
Niceph.
l. 6. c. 20.

SEcuta dehinc poſt bellum peſte, cum Paſchalis ſolemnitas imminere; iterum Dionyſius fratres per literas alloquutus eſt. In quibus calamitatis illius magnitudinem deſcribit his verbis: Aliis quidem hominibus præſens hoc tempus non videatur eſſe tempus feſtivitatis. Neque verò illis tempus feſtivitatis eſt, nec hoc quod à nobis celebratur, nec ullum aliud, non dicam eorum quæ luſtuola ſunt, ſed etiam eorum quæ vel maxime lata & hilaria exiſtimantur. Nunc quidem certè plena ſunt omnia lamentationum: lugent cuncti: & ob mortuorum hominum ac quotidie morientium multitudinem, tota urbs gemitibus circumſonat. Proſus enim ut de primogenitis Ægyptiorum in ſacris libris ſcriptum habetur, ita nunc quoque clamor ingens excitatus eſt. Nulla quippe domus eſt in qua non ſit aliquod funus. Atque utinam unum duntaxat in unaquaque domo eſſet. Multa quidem & acerba ante hanc calamitatem nobis contigerunt. Primum enim nos urbe expulerunt. Cumque ſoli ab omnibus fugaremur atque opprimeremur, nihilominus tunc quoque feſtos egimus dies. Quivis denique locus in quo varias ærumnas ſingillarim pertulimus: ager, inquam, ſolitudo; navis; ſtabulum; carcer, inſtar templi ad ſacros conventus peragendos fuit. Sed omnium lætiſſimam feſtivitatem egerunt conſummati martyres, qui in cælo epulati ſunt. Poſthæc bellum & fames exceperit: quæ quidem nos cum Gentilibus junctim pertulimus. Erea quidem mala quibus nos attriverunt, ſoli ſuſtinuimus. Quæ autem ipſi ſibi viciffim intulerunt ac paſſi ſunt, eorum partem toleravimus. Sed rurfus oblectavit nos pax illa, quam Chriſtus nobis ſolis indulſit. Cum autem breviffimo temporis ſpatio nos & illi reſpiraflemus, repente ingruit lues illa; ipſis quidem res omnium formidoliſſima & calamitoſiſſima: & quæ ſola, ut proprius quidam ipſorum Scriptor

κοῖνα καὶ γεγονόασιν οἷον ἡλικιωτάτων πάλαι γεραιότατων, οἱ ὄντι νεώτατοι. καὶ ἔτι μὲν μὲνρον αἰεὶ καὶ δαπανώμενον ὁρώμενος τὸ ἐπὶ γῆς ἀνθρώπων χροῖον, ἐτέμεσθον. ἀνέμενον καὶ προκόποντος τὰ παντελὲς αὐτῶν ἀφαινισμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

Περὶ τῆς ἐπισημίας νόσου.

ΜΕτὰ ταῦτα λοιμικῆς τὸν πόλεμον διαλαβέσης νόσου. τῆς τε ἐορτῆς πνυσιαζέσης, αὐτῆς διὰ γραφῆς τοῖς ἀδελφοῖς ὁμιλεῖ, τὰ τῆς συμφορᾶς ἐπισημάνομενον πάθη διὰ τέτων. τοῖς μὲν ἀλλοῖς ἀνθρώποις, ὅσοι ἀν' ὁδοῦ καίρος ἐορτῆς εἶναι τὰ παρόντα. ἔδ' ἐστὶν αὐτοῖς ὅτι ὅτι, ἔτε τις ἕτερον, ἔχ' ὅπως τῶν ἐπισημίων, ἀλλ' ἔδ' εἰ τις ἀειχαρὴς ἐν οἰκίᾳ μόνος. καὶ μὲν γὰρ ἱρῆνοι πάντα. καὶ περὶ τοῖς πάντες. καὶ ἀειχοῦσιν οἰμωγὰν τὴν πολλήν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ἀποθνήσκοντων ὁσημέραι. ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν πρωτοτόκων τῶν Αἰγυπτίων γέγραπται, ἔτι καὶ νῦν ἐκρήθη κραυγὴ μεγάλη. καὶ ἔτι ἐστὶν οἰκία ἐν ἧ ὅσοι ἐστὶν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς, καὶ ὁφελὸν γε πολλὰ μὲν γὰρ καὶ δευὰ καὶ τὰς τέττα συμπερικέκοτα. πρῶτον μὲν ἡμεῖς ἤλασαν καὶ μόνοι πρὸς ἀπάντων διὰ κορμῶν καὶ θανατέρμων, ἐορτάσαμεν καὶ τότε. καὶ πᾶς ὁ τῆς καθ' ἑκάστην ἡμέρας τόπος, πανηγυρικὸν ἡμῶν γονεχωρεῖον ἀγρὸς εἰρημίας ναὺς παντοχρεῖον δεσποτικὸν φαεινότητι δὲ πασῶν ἡγάγον ἐορτῇ οἱ τέλειοι μάστιγι δ' ἐνωχθέντες ἐν ἔργῳ. μετὰ δὲ ταῦτα πόλεμος καὶ λιμός ἐπέλαβεν. ἀ τοῖς νεοσι συνδιδυμέγκων μόνοι μὲν ἔσονται, ὅσα ἡμῶν ἐλυμνίαντο. ἀξιοπολιώσαστες δὲ καὶ ὧν ἀλλήλους ἐργάσαντο τὰ καὶ πεπόνθασιν καὶ τῇ Χρυσῇ παλιν ἐννοφρῶν θηρῶν εἰρήνη, ἣν μόνοις ἡμῶν ἔδωκε. βαρύντα δὲ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τυχεῖται ἀναπνοῆς, ὅπως ἀπέσκηψεν ἡ νόσος αὐτῶν πᾶν πᾶν φόβος τε παντὸς φοβεράτης ἐκείνοις, καὶ συμφορᾶς ἡσποσίου χεῖντερον καὶ ὡς ἰδίος τις αὐτῶν ἀπὸ γένους γραφεὺς, πᾶν μόνον δὴ τῶν πάντων